

ПРИХОДИТЬ ДО КОМПРОМІСУ МІЖ СЕНАТОМ І ПРЕЗИДЕНТОМ

ВАШІНГТОН. — Республіканські й демократичні сенатські провідники згодилися на те, щоб схвалені сенатом \$25,000,000 були призначені на допомогу потерпілим від посухи, а то на засів, годівлю худоби і піддержку фарм.

Змінену давню стилізацію, бо вилінінувано попередню постанову в справі призначення тих грошей на пожину для голодуючих.

Кажуть, що коли президент погодиться з тою компромісовою пропозицією, тоді відпаде потреба скликання надзвичайної сесії конгресу.

ЗМОДИФІКОВАНИЙ БОНУС ПЕРЕЙДЕ.

ВАШІНГТОН. — В урядових колах є той думки, що конгрес зайняється за виплату ветеранських бонусів у готівві в тій формі, як її пропонує Овен Д. Понг, себто, щоби виплатити тільки тим, котрі знаходяться в крайній нужді. На те треба буде видати державні бонди на суму \$500,000,000.

КАНАЛ НА РІЦІ ЛАВРЕНТІЯ.

ВАШІНГТОН. — Злучені Держави й Канада докладають незаборою до життя спільну комісію, яка розробить план перетворення ріки св. Лаврентія в канал, по яким могли б їздити великі кораблі з Атлантичного океану аж до Великих Озер. В той спосіб полегчило б комунікацію Захід обох держав прямо з Європою.

НАПАДИ І ПОСТРІЛИ В УКРАЇНЦІ.

НЬО ЙОРК. — Два молоді бандити напали на скелі з цукорками при 427 Іст 17-ї, якого власником є Стефан Бадль, член братства св. Володимира, від 130 У. Н. Союзу.

Бандити раптом нападеного з трох револьверів вистріли, забрали \$50 і втікли.

СВІТОВИЙ РЕКОРД КЕМПБЕЛА.

ДЕНТОНА-БІ (Флорида). — Капітан Малком Кемпбел, котрий осягнув दोд дві світові автомобільні рекорди, здобув їх третій: він їхав 245 миль на годину.

ДВА БІЛІОНІ НА БУДОВИ.

НЬО ЙОРК. — Адміністрація міста Нью Йорку видасть на міські будови \$2,000,000,000. Видатки будуть покриті видаченою бондів. Найбільше коштуючі будови нових собеїв, на яку призначено \$1,220,130,800.

ПОРАДИЛА СОБІ З БАНДИТАМИ.

ЧИКАГО. — Джан Папас сидів собі в хаті й читав про бандитські навали, тадивши, що він не давши себе ограбити. Та дельні скінчили з своїми прогрозми, які дахати вийшли три замасковані банда, і наказали піднести руки. Всі відістали та відійшли до другої кімнати згідно з наказом бандитів. Та жінка Папаса витягнула спритно з шухляди револьвер і убила на місці одного бандита, а другий зі страху сховався під ліжку, а потім, коли на них шукали, втік вікном. Третій бандит утік тажко.

І В КЕНТОКІ БІДА.

ЛЕКСІНГТОН (Кентоки). — В степі Кентоки бідують люди ще гірше ніж в Аркензо. А найбільше журяться тим, що посуха триває далі і нема вглядів на рятуюн, якого надіялися з нових зим.

РОЗДУМУВАННЯ СТАРОГО РЕСТАВРАТОРА.

ВІЛЬЯМСБУРГ (Вірджинія). — Генри Мукен, літ 93, знавний ньюйорський реставратор і торговельниками, живе собі тепер на фермі й каже, що там почуває себе добре, бо не допитує йому лікарі, адвокати і священники. Каже, що Америка втратила через прогнібність свободу, а що Америка втратила через прогнібність і хмарелери огидним містом. В Нью Йорку, каже Мукен, нема тепер навіть де зійти доброго їди. Колишній чинний реставратор дав добрі їсти, бо на їд не заробляв, а тільки на їду, а тепер настали інакі часи.

7,000,000 БЕЗРОБІТНИХ.

НЬО ЙОРК. — Мисс Перкінс, стейтова промислова комішенерка, подає, що статистика Бюра Праці, яка викаже коло 5,000,000 безробітних, є неправильною, бо безробітних є тепер понад 7,000,000.

ЗАБРАКНЕ ПШЕНИЦІ.

ВАШІНГТОН. — Александер Лерге, голова „Федерал Фарм Бюро“, домагає, що посуха, яка дає панує в хліборобських стептах, доведе до того, що там це цього року Америка випroduce замало пшениці для свого власного запорребовання.

ЗАСТРІЛИВСЯ ПО ВИХОДІ З КІНА.

БАЛТІМОР. — Капітан Джан М. Денді, лютун з воєнних часів, пригядався в театрі картини, на який представлено боротьбу дельтнів підчас війни. Вийшовши з театру, він витягнув револьвер і відобрав собі життя.

СВЯТКУВАННЯ НЕДІЛІ.

Католики в Ріо де Жанейро (Бразилія) апелують до нового уряду, щоби подбав про закон, який урегулював би справу. Хай нехай буде й відпочинку для робітників. Хай нехай буде днем радості для родичин, для привагого батька; вона відновить, зміцнить любов у родинах через святкування спільно нещадного дня. А моральне заощищення, відібється й на державі, коли діти, у медію віллі, будуть робити, що самі захочуть, бо батька нема дома, бо батьку у фабриці. Так „А Унію“ апелує до мужів державних.

СТАТИСТИКА НІМЦІВ ЗНАД ВОЛГИ В БРАЗИЛІЇ.

Недавно видано статистику, Німці з Росії під а. „Німці знад Волги“. На підставі цих донесень Німців знад Волги буде в шій Бразилії 12,000 душ. З цього припадає на Парану 3,000. Є вони у Ріо Гранде Суа і С. Павлі. У С. Карларні мешкають вони в стороні Ганза — Гамонія. В минулому році прибуло там з сторони горішньої ріки Круз 2,000 душ.

ВИМАЮНЬОТЬ ВІД ЛЮДЕЙ ОСТАННІ ЦЕНТИ.

У Вінніпегу арештовано 23. січня Густава Кравце, обвинуваченого як провідника шайки робітничих шайок, що використовували робітників, обіщали їм роботу за собою оплати. Коронному прокуратору Мофратови пропонується сні афідавіти, у яких покриті дають говорити, що вони платили по 5 до 15 доларів за роботу. За ті гроші посередники купували пива і відсилали їх до роботи до Севен Сітерс та до копання ям під електричні стовпи, але по днів праці їх відсилали до дому як нездібних.

Кравце арештовано на основі закону Мантінго, який забороною комуебуад, крім держави, провадити бюро посередництва праці.

МАНІТОВСЬКІ РОБІТНИКИ ХВАЛЯТЬ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

Депутація від організованих робітників в Манітобі 24. січня похвалила правительство прем'єра Брекена за його старання зменшити безробіття. Депутація, в котрій були і представники вінніпегської ремісничої і робітничої ради, провінціальної езекутиві Ремісничого та Робітничого Конгресу й організації залізничної обслуги, хохлила до прем'єра, щоби пропонує йому домагаючи організованих робітників перед надходячою сесією союму.

ЗАМЕРЗ.

Недалеко села Гордін в Самбірщині знайдено на дорозі трупи убогого зорого Якуба Еберта, який „лігши“ до дому, зазевнувши, упав на сніг і в домі замерз на смерть.

САКСАЧЕВАН МАЄ НЕДОБІР.

Провінція Саксачеван скінчила свій останній фінансовий рік з недобором в сумі \$518,178. Довг провінції підір на \$11,174,305 в протвоту року, що скінчився 30. квітня 1930. Процент від публічного доходу був вищий на суму \$10,000. Такі в головній точці звіту, який предложив союму 21. січня провінціальної скларник Гавард Мак Конел.

ЛЯХИ РОЗВЕЛИ ПРОЦЕС ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ.

Львівське „Діло“ повідомляє, що перед польським судом у Сокалі, в Галичині, зачався процес проти 35 ласутів. Всі вони це молоді хлопці, школярі з середніх шкіл.

ХОТІЛИ ВИДОБУТИ ЗОЛОТО І САМІ З НИМ ПШЛИ НА ДНО.

Так сталося італійському кораблеви „Артіаго“, що вів видобути з дна моря з затопленого давнішого корабля капи з більшою кількістю золота. Колиж нурі підкожали міну, щоб спринити на затоплений корабль виход димити, що на цьому знаходився, вибух був такий страшний, що розірвав та затопив і корабель „Артіаго“ з цілою залогою.

НЕ БУДЕ ЗМІНИ В ШКОЛАХ У ГАЛИЧИНІ.

Польський урядовий „Дієвний закон“ з 2. грудня оголошує розпорядком президента про викладову мову в народних школах у Галичині. Сей розпорядок постановляє:

Змінити мову навчання можна не скорше, як по сімолі роках, рахуючи від часу, як стало правосильним останнє урядове рішення, що устатковує дає мову навчання в даній школі.

Сей розпорядок забезпечує нетіткаційність польської школи по українських селах пошко на сім років. Всі заходи щодо зміни викладової мови в сільських народних школах на той час виключаються. На сім років сім років сей стан ішиться далі, не можна сумніватися. Тому сей розпорядок розізває остаточно сподіванку, що можна було в Польщі добути української державної школи.

НАЙДІНО ЛІК НА ДІТОЧИЙ ПАРАЛІЖ.

Д-р Вестон Горст з Лістерового Інституту Превентивної Медицини в Лондоні оголосив 23. січня, що зробив найбільше медичне відкриття після інсульту. Сим коли є щеплення людей проти діточого параліжу, нехай, як часом прибірає, настать пошести і є причиною каліцтва, коли не смерті.

Горст нащеплював коням бацил діточого параліжу, а відтак щеплював людям сировичку таких коней і люди показували, як відпори на діточий параліж. Проби з малпами, які ще більше заражували, що не надутую, доказали, що по нещепленню неможливо було заразити на параліж.

КОМУНІСТИЧНІ ПУСТЕЛЬ- НИКИ.

Як живуть комуністичні пустельники, вислани для пропаганди гора мекі Соювіського Союзу, діявляло 10. січня арештування п'ятих комуністичних провідників у літиску Отовцю, недалеко Варшави. Зловонстві тих комуністичних провідників у липній віллі, де вони кожного вечора збиралися на гучні вечери з комуністичними красавицями, з якими вони повінчали по комуністичному закону. Несподівано прибули поліції перешкодили їм явля в одній з таких вечер. Поніж будинку був багато висаджений в огні, шампанські та бургундські вина.

НАСЛІДОК КРИЗИ.

Доносить, що в Куритібі (Бразилія) за листопад м. ч. було 36 вичанів. В попередньому році у листопаді вичанів 63. Криза цьому винувата.

СМЕРТЬ ВІД ОС.

В С. Шавієр колонії (мун. Жагарі, Бразилія) азелали на колонію діки осі. Вони покрили і гектар землі, а на нещастя на тому просторі бузла така одного козистості. Осні жалали сильно усіх домашніх. Від трійливого покушення амерла мама і четверо дітей у віці від 2 до 12 літ. Самого господаря покусали тяжко. Він живе, але обложно хорий.

БЕЗРОБІТНІ У РІО.

Всюди у світі, а головню по великих містах, за причини кризи є асильне число безробітних в Ріо (Бразилія) числять їх до 60,000 душ. Уряд обдумав виселити їх зі столиці держави. Досі виселив 266 душ з родинами і 339 самотніх. Іх виселяю до різних провінцій. Виселювати їх на колонії має подвійне добро. Робітнику, працюючи, не згине з голоду і парализується по містах комуністична агітація.

ВІДВАЖНИЙ ХЛОПЕЦЬ.

Героїчний вичнок 9-літнього хлопця з Магальянес, Чиле, котрий виратував з огню три молоді сестри, набрав тут широкого розголосу. Батько цього хлопця, Росіоф Лопез Бекер, подавав тут 3 місяці. Після смерті жінки стратив роботу й полав у розлику. Згоря постановив покінчити зі сном. Він замкнув свої діти в помешканні, облизав хату нафтою і підпалів. Та коли знайшов пожежу, його хлопця Джован вийняв вікно і вінніс на двір наймолодшу сестру. Потім вернув до хати й вінніс це останні обидві сестри. Вікні з перемучення й попечення вінніс. Коли прийшов до пам'яті, довадився, що його батько застрівся.

БОЙКОТУЮТЬ „ПАЦИФІКА- ТОРА“.

Ославленого полковника Бернського (якого вислано на відпочинок за границю) випляють всі, що поствє це ім'я в Польщі. Навіть з жіночкою полковника не хотять в товариствах інші жінки працювати. І от в Перемішли в товаристві „Войска Розина“, де п. Бернський була головою, мусили робити другі загальні збори й вибрати нову голову, — бо ніхто з відволонів не хотів з нею у виділі працювати.

АРЕШТУВАННЯ РОЗДАВАЧІ УРЯДОВИХ РОБІТ.

В Оттаві відкрито шайку торговельних урядових робітників і локч членів шайки арештовано, а саме Лео Бушард, екзамінатора цивільної служби, і Л. Шарранда, робітника з департаменту дохідового податку. За їх посередництвом можна було легко дістати урядову роботу; треба було тільки заплатити їм вимагану суму грошей і підписатися на екзамінаційний папір, а відповіли на тім папері появлялися вже самі. Свідство виявляло, що яких 100 урядовців заплатили за свої роботи 400 і 500 доларів і члени шайки збирали в той спосіб коло 40 тисяч доларів. Слідчі комісії сподівалися арештувати цих трох, або чотирох членів шайки.

ВМИРАЮТЬ ЖЕРТВИ ЛЯЦЬКИХ ЗВІРСТВ

СМЕРТЬ НАСТУПАЄ ВІД РІЖНИХ ХВОРОБ, ЯК НАСЛІДОК „ПАЦИФІКАЦІЙНИХ“ ПОБІВ.

ЛЬВІВ (Західна Україна). — З повітів, де шаліла ляцька „пацифікація“, тепер приходить все частіше відомості про смерть потерпілих від польських побів. Більшість людей вмирає від гангрен, бо вони своєчасно не мали відповідної медичної допомоги. Деякі були побиті так, що це викликало хвороби ріжних внутрішніх органів і це тепер спричинює тяжкі страждання людей і врешті несе до смерті.

Недавно помер Михайло Дмитрух, 45-літній селянин з Добрян біля Городка. Після того, як при кінці грудня його тяжко побили улані, він увесь час лежав у страшних муках. Та від смерті не врятувався. До села приїздив полковник 14. полку уланів та випитував людей, хто їх бив. До нього зголосилося 12 тяжко побитих селян, які очевидно не могли сказати призвиц уланів, які їх били. Цей полковник, кажуть, також переводив судство в справі побитих і смерті М. Дмитруха.

У Гуменці коло Ширця помер унаслідок тяжких побів луговик Микола Стронський. Небівжик умер у 22-рім році життя. Його побили польські улані підчас „пацифікації“ Галичини підсудними. Похорон М. Стронського відбувся при участі лугового братства та при величезному здвизі народу. Лугова оркестра з Острова пригравала покіному похоронні пісні.

СТАЛІН МАЛУЄ ЛЕННА.

МОСКВА (СССР). — На всеросійським промисловим зїзді виступив з великою промою диктатор Сталін. Він заявив, що питання має бути виконаною за чотири роки, а коли би була проваджена відповідно господарка, то питання виконалиб за три роки. Далі Сталін говорив, що Росія має величезні природні ресурси, що дає їй можливість стати найсильнішою економічно між всіми державами світу.

Разом з тим він звернув увагу зїзду, що населенню більшовицької Росії доведеться ще довго пережити злидні та інші тягари, бо треба все напружувати сили, щоб закінчити комуністичну програму соціалістичного будівництва Росії. Сталін підкреслює, що Росія знаходиться в культурній та технічній відношенню на яких сто років позаду цивілізованих держав. Коли Росія не дожене цих держав, то вона все буде поневиряться.

Нарешті він закликав населення Росії вчитися технічному знання, щоб це знання опанувати. Тоді не треба буде користуватися трудом і знанням своїх ворогів.

Сталін у своїй промові старався як найбільше нагадувати Леніна. Він уживав способу такого говорення й рухів, які були в Леніна. Таксамо старався як найчастіше повторювати слова й речення яких уживав Ленін. Видно по всьому, що він дуже пильно студіює Леніна, щоби бути його достойним заступником.

КАНЦЛЕР ЗАКЛИКАЄ РАЙХСТАГ ДО РОЗСУД- НОСТІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Канцлер Брінгін виголосив дошуву промову в зв'язку з державним бюджетом, який правительство предложило райстагов на затвердження. В тоні учителя, що звертається до несуджених школярів, Брінгін радив райстаментові прийняти бюджет без довших дискусій та без зміни предложеного уряду. Таким способом Німеччина може закріпити серед цивілізованих держав світу довіра до її республікансько-демократичного устрою.

Він зазначив, що поволі увесь світ приходить до того переконання, що репарції, наложени на Німеччину, лежать великим тягаром не лише на ній, але на всім економічним життю світа. Він висловив певність, що прийдє час, коли питання репарацій буде ще раз переглянене.

Націонал-соціалістичні послы вимагали негайного уступлення уряду Брінгінга та призначення нових виборів, у яких вони сподівалися здобути собі 180 парламентарних місць. Це забезпечило б дрихді до влади німецьких фашистів.

ЗНОВУ СТУДЕНТСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Студентські заворушення знову розпочалися в місцевому університеті. Студенти-фашисти напали на студентів-соціалістів за те, що в університеті розповсюджено розвідки антифашистського характеру. Студенти націоналісти захопили всі входи до університету і пропускати туди лиш тих студентів, які виказувалися посьвідками приналежності до організації націоналістів.

Між ворожими групами студентів виявлялася білка і тому викликану поліцію для втихомирювання їх. Поліція арештувала 11 ворожобників, а між ними лідера соціалістичного студентства. Вісім студентів попало до шпиталю.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Published weekly except Sunday and holidays,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.,
on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Three cents a copy.	ПЕРІОДИКА:
One year.....\$ 7.00	На рік.....\$ 7.00
Six months.....\$ 3.75	На шість місяців.....\$ 3.75
Three months.....\$ 2.00	На три місяці.....\$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	За кордоном і в Нью-Йорку:
One year.....\$10.00	На рік.....\$10.00
Six months.....\$ 5.00	На шість місяців.....\$ 5.00
Three months.....\$ 2.75	На три місяці.....\$ 2.75

За отримання редакції не платити.

За кожен рік додає додатково 10 центів.

3 Канади наповніть квитанції грошів лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода", Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5-1838.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВА ЕКОНОМІЧНА ЕРА.

Економічні кризи є постійним явищем. Повторяються вони у певні періоди, а наука економіки вразі зазначає, що вони при теперішній економічній структурі є неминучі. Значить, коли не зайдуть зміни, треба нам дати надії нових безбортних катастроф, тільки шораз більших, бо й промисловість зростає й робочий рух прибуває шораз то більше.

Ми бачимо далі, що підчас такої катастрофи терплять не тільки робітники, але й самі промисловці, бо безбортність потягає за собою банкрутство різних торговельних і фінансових підприємств і приносить руїну мільйонам тих, хто втратили консументів.

З того виходить, що безбортність є в мирних часах такою катастрофою, якою є війна в часах неспокійних, та що ліквідація безбортності є не гуманітарною справою, а вислідом здорового бізнесового розумування. До такого закінчення прийшов саме полковник Артур Вудс, голова комітету для боротьби з безбортністю.

Полковник Вудс твердить, що ми входимо тепер у нову економічну добу, в якій промислові підприємства займають і промисловість і підприємства за те, щоб додати робітникам постійне заняття. Він каже, що безбортність, як так важко відомося на цім економічній житті Америки, є визовом, киненим американському бізнесовому уміно. Американські бізнесмени, каже далі полковник Вудс, повинні цей визов прийняти і взятися негайно до роботи та знайти способи заради тій економічній хвороби.

І це було би дійсно великим зворотом в економічній політиці, коли би бізнесові менеджери думали про заради безбортності в такий спосіб, як вони думають про те, щоб збільшити за кожним роком дивиденди. І коли би вони з бізнесового боку мали на увазі, що безбортність означає не тільки зменшення числа консументів і продукції, але разом з тим і зменшення дивиденд.

Полковник Вудс є той думки, що отес тепер зачався в економічній житті Америки той зворот, що бізнесові менеджери вже зазначають думати одразу про зиски як і про забезпечення робітникам заняття і це є причиною, чому вони тепер не звільняють робітників, а напачки ще їх приймають. Бізнес зачинає отже розуміти, що безбортність мусить бути ліквідоване його власними заходами. А коли би так сталося, то це було би дійсно початком нової економічної ери.

В. БУДИНОВСЬКИЙ.

ВОЄННА ВДОВА

(Оповідання).

Батіг взяв поштовий йому — Ходіть! Вперед підемо до папшорт. Оглянувши його, у теці.

— Ви самі спіймалися? Сперш Іван Караха. Тепер бачай все певно знає, що ви Караха, але не бєжички Стефан. Чи хочете побалакати з мною про продаж вашого маєтку: вашої пайки і пайки по бєжичкові Стефані?

— Адеж кажу вам, що я йде не бєжички! — Та ви ні. Бєжички ваш брат Стефан.

— Мій брат не Стефан, а Іван. Він живий в Америці, я живий тут.

— У вас хіба не всі дома... Докази, що Стефан погіб, — Шо Іван поїхав був до Америки, що ти тепер верну, додажу ваш папшорт. Мені однаково, з ким робити контракт: з Іваном, чи з Стефаном. Але щоб контракт робити з Стефаном, треба би, щоб він жив.

З вами зроблю контракт і заплачу вам, але як ви будете тим, ким ви є, і на що маєте документи: як ви будете Іваном, не бєжичком Стефаном.

— Все бєжички, тай бєжички! Вам не дивуюсь, бо ви мене не знаєте. Але моя жінка чекає пізнє мене. І-теща пізнє. Заведіть мене до неї!

— Ти мені дурини не плати, бо маю не лиш урядовий одяг, але й власні гроші. Іди, чому ти не хочеш бути Іваном. Бо ти вже раз обізвався був Стефаном, беручи з банку гроші. Тепер же хочеш красти його відміруючи.

— Ти мені дурини не плати, бо маю не лиш урядовий одяг, але й власні гроші. Іди, чому ти не хочеш бути Іваном. Бо ти вже раз обізвався був Стефаном, беручи з банку гроші. Тепер же хочеш красти його відміруючи.

— Ти мені дурини не плати, бо маю не лиш урядовий одяг, але й власні гроші. Іди, чому ти не хочеш бути Іваном. Бо ти вже раз обізвався був Стефаном, беручи з банку гроші. Тепер же хочеш красти його відміруючи.

ПОЗІР УКРАЇНИ З ЗАКАРПАТСЬКОГО УКРАЇНИ.

(ПІДКАРПАТСЬКОГО РУСИ).

(Допис до "Свободи" з Закарпатського України).

Річ певна, що і між ними, поби вкритися зліди впливу їх мадорських, "превелебних" і станути на чистім національнім ґрунті. Недавна вістка подана в американських українських часописах про те, що на однім українським національнім святі виступав також і хор Закарпатських Українців, зробила на всіх українських землях, куди вона лиш донеслася — надзвичайно радісне враження.

Говорим однак, що хочемо, але всема так почин цілої протестантської акції повинні вийти від Галичини. Вони на таких справах найліпше розуміються, вони й повинні притягнути до акції наших братів Закарпатців, тимбише, що звичайно навіть поруч з ними (зобірав в майнах) працюють.

Розгін цілої акції повинні звернутися передовсім проти Москалів, котрі як правдиві інтризери плахються навіть на нашій землі.

А увагу чехословацького уряду треба звернути головно на те, що коли він вже готується навіть до надання нам так давнього вже приреченої автономії, то не лишило йому розпорядитися самовільно нашою рідною землею і віддати хочби лиш кілька кварталових гектарів її в руки наших національних ворогів.

Між маєм в Карпатських горах, на Верховині, цілі тисячі майже безземельних наших Верховинців, котрі ради, якщо можуть висвітити оцінок дати в своїм своїм дітям — і наразі п. Бенеш, підмовлений очевидно своїм співпартійником Клофачем — збирається віддати наш землі віддавати москвинським інтригам — а наші бани Верховинців мають дати задоволення висвітити оцінок та дрібенькою гірською картоплею!

Цього рода "сваляновіст" в Чехії не дається уже в ніякий спосіб оправдати, і проти цього мусить наші закоєні браття якнайбільш рішучо запроєстувати.

Очевидно річ, що форма протесту мусить бути дуже о-

— Покину жандарма і передати його суду... того ошуканця!

Батіг, що ввесь час, стоячи з руками в кишені, дивився слухав, приступив до Стефана, сівши його за рукав і потяг його за собою на долину, до свого бора. Стефан сів на крилі при столі і мовчав. По його дили спливали слізи. Батіг той мовчав не переривав. Як коли Стефан зтихнув і шепнув: "то вона вже й дитину має", Батіг промовив.

— Я сам бачу, що сталося нещасте. Але, чоловік має розум. Треба щось обміркувати, щоб собі нещасте це не побилизити.

— Ваша правда. Але що тут зробить? Як би не було то дитини, то може щось полатати... Ви любите мою... вашу жінку?

— Люблю і добре мені з нею. Це більше люблю мою дитину.

— Як жінку лишу ша, то нещасливий буду я. Ну, може троха й вона, як прозирить і повірить, що я справді Стефан. Як жінку віберу, будемо нещасливі всі троє. Не велике ж шаста мати таку жінку, що пішла нещасливої, як вісти про смерть мужа, зараз вийшла з другого, що й до мене вернула з дитиною... не мою. Жінка не буде щасливою, бо все буде мати на совісті свій поспіх і те, що мужа обдурявала дитиною від нього. Ви не будете щасливі, бо втратите жінку, маму вашої дитини, на якийсь

року для користі вашої закарпатської людності — але бачити панів Бєжичків та Клофачів на це не позволяють.

До того треба знати, що в Чехії роблять просто заводжує оражати такі імена як Керенський, а особливо Мілюков. Як? Мілюков до нас приїхав? Сам Мілюков? І чеська дума, десятками літ переповнена москвинством, але дождить з одушевлення. Дарма, що Масарик грубою книгою доказав нікчемність той так званої "російської культури" (?). — Це на Чехів не впливає, бо майже що в Крмаржі, Клофачі та й пісники ісласяють все, що російське, а рішучо заперечують, немовби істнував який український народ і українське письменство та взагалі українська культура.

І це дійсно аласне тоді, коли рішучо в самім столицнім горді, Празі, день в день викладає у двох високих українських школах цілий ряд професорів українською мовою про всілякі ділянки знання.

І хто тут годен розібрати той умовий круговорот у братів Чехів, котрі так далеко сидять від Москалів (бо перелічені від них Поляками, Українцями та Білорусинами), а мають за безпересічних своїх сусідів Поляків, котрі день в день пєчать їх у своїх газетах останніми словами.

Зрештою є і такі Чехи, котрі розуміють добре ту єзичку політику Поляків супроти чеськословацької держави та відчувають і ту кривду, яку зносить Українці під рукою того славного брата.

Читачі "Свободи" знають мабуть справу подання "Народного Дому" в Горлиці до суду дотично шкід, зроблених ті інституції "папшортів" поліційниками. Поль-

ським суду у трох інстанціях відкинутий те подання, опираючись на якімсь австрійській патенті-ше з 14. марта 1806 р.

Отже одна організація чеських учених правників вибрала спосіб себе спеціальну комісію для розслідування правничих наслідків той преславної папшортів.

Пасіяю оренція той комісії хоч загалом патент каже, що до суду цивільного не влізло позивати урядників о винагороду шкоди, спричиненої виконавцями й обов'язків — то однак той патент не має прирочення там, де урядовіць або його начальників переступає управління, виходяче з виконання ним дотично урядової акції.

Є то отже великим ударом в лице польських судів — тим більше болюче, що виконавцями... заграничними правниками.

У всякому разі — хоч те одурення жмичи чвєних чеських правників дуже для нас прихильне — то не зашкодило би, коли бони застановили і над тим, чи можна нашою бідною, безземельною народом на Закарпатській Україні — забирати десь якусь рештку ще давних державних чи ділянических земель та поселяти на них наших смертельних ворогів, котрі би між нас лише распро, деморалізацію та москвинське беззастовице висносили.

Земля наша — скроплена потом цілих наших поколінь, та не лиш потом, але і кровю під канунами безсердечних мадорських дідачів та їх напів диких настановників.

До нашої землі — лиш ми маємо право і це треба в резолюції наших протестів, яких мітинів рішучо — хоч і в оглядній формі — висловити.

Августин Бокшай.

(Конєць).

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА "СВОБОДА"

вконтую старинно, дешево і на час всіляк друкарські роботи як: ГАЗЕТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

"С В О Б О Д А"

11-83 GRAND STREET.

JERSEY CITY, N. J.

ГРІХ СУПРТИ МОЛОДІ.

Про виконання Української Студентської Громади у Варшаві на вулицю.

(З квітня студентства).

В перших днях грудня м. р. в житті української молоді міста Варшави стався факт, який певно відістане голосним відомомо серед українського студентства і в Польщі і за кордоном. Річ у тому, що Українська Студентська Громада у Варшаві відістала від Товариства Допомоги, на чолі якого стоїть, відомий професор Роман Смаль-Стоцький, лист, котрим згадане товариство виповило у спосіб який більш рішучий домірку до Громади в "Українському Студентському Домі", мотивуючи свій поступок нібито поширенням та ремонтом інтернету.

Слід підкреслити, що Українська Громада отримала в суботу вечері, коли мала відістати збірку Громади. Коли наш студент, нічого про цей лист не знаючи, почав заявлятися на сходинах, адміністрація думу намагалася силою нікого до помешкання не впустити.

Українська Студентська Громада вважає за свій обов'язок подати до відомо широчого загалу Українського Громадянства отес: Ще від часу уступлення за Товариства Допомоги пр. ректору І. Огієну Українська Студентська Громада стала помічати дивну зміну у відношенні Товариства Допомоги до У. Г. В цім листі розмов представників Громади з новим головою, п. Романом Смаль-Стоцьким, п. п. Чикаленком та іншими виявилось, що товариство, репрезентоване зазначеними особами, ядучи в розрізі з своїм безпосереднім завданням, домагається від Управу У. С. Г. чогось в роді окремої політичної декларації, якаб одна могла забезпечити співпрацю Товариства Допомоги з нашою студентською організацією. Коли Громада, як товариство професійне і судо-допомогове, такої декларації п. Романові Смаль-Стоцькому та іншим чинникам Товариства допустити дати, не зрозуміла, не могла і тоді Українська Студентська Громада розпочала генеральний наступ; перший етап цього наступу — не ціла низка провокаційних чутків, якіх деякі особи намагалися скомпромітувати Українську Студентську Громаду, приписуючи їй назву організації збільшеної чи такої іншої. Другий етап, наразі останній, є позбавлення Української Студентської Громади права користання за помешкання в У. С. Д.

З усього того бачимо, що згадане умотивування в листі Товариства Допомоги (щодо ремонту інтернету), в якому отанови виповідати нашим студентам помешкання, є цілком неслухним і дуже неfortunою відуманим претекстом, тимбише, що до поширення інтернету Т-во Допомоги, заперечує, не дурить протесту. Управу Української Студентської Громади у Варшаві застосувало до листа Товариства Допомоги і в що хвилю підпокує нове, власне, незалежне помешкання. Але на цьому не кінець! Українську Студентську молоді, майбутніх громадських провідників, позбавили можливість свобідно розвиватися! Нехай опини старішого громадянства і студентства осудити поступування тіх, що поповнили цей гріх супроти молоді.

Пішли і справу скоро поладнали, бо Стефан заплатив товариству гробу поверх тарифу. Процаюючи з Батогом, Стефан сказав:

— Я жінці скажеш, що то Іван справді закрутив собі, пуджачи її, що він її перший муж.

(Конєць).

— Що потому з собою зробить? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток?

— Поїду до Америки. До Америки тепер дуже тяжко дістатися. Там імміграцію сильно обмежують.

— Як Американець Іван Караха! — Стефан сказав, усміхнувшись на кутні зуби. — Маю папшорт відтам суди і назад відси туди...

— Ковали клєне, поки тепе. Ходім зараз до нотарія... А не забудете і не підписатися Стефан, бо ви тепер Іван.

Пішли і справу скоро поладнали, бо Стефан заплатив товариству гробу поверх тарифу. Процаюючи з Батогом, Стефан сказав:

— Я жінці скажеш, що то Іван справді закрутив собі, пуджачи її, що він її перший муж.

— Що потому з собою зробить? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток?

— Поїду до Америки. До Америки тепер дуже тяжко дістатися. Там імміграцію сильно обмежують.

— Як Американець Іван Караха! — Стефан сказав, усміхнувшись на кутні зуби. — Маю папшорт відтам суди і назад відси туди...

— Ковали клєне, поки тепе. Ходім зараз до нотарія... А не забудете і не підписатися Стефан, бо ви тепер Іван.

Пішли і справу скоро поладнали, бо Стефан заплатив товариству гробу поверх тарифу. Процаюючи з Батогом, Стефан сказав:

— Я жінці скажеш, що то Іван справді закрутив собі, пуджачи її, що він її перший муж.

— Що потому з собою зробить? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток?

— Поїду до Америки. До Америки тепер дуже тяжко дістатися. Там імміграцію сильно обмежують.

— Як Американець Іван Караха! — Стефан сказав, усміхнувшись на кутні зуби. — Маю папшорт відтам суди і назад відси туди...

— Ковали клєне, поки тепе. Ходім зараз до нотарія... А не забудете і не підписатися Стефан, бо ви тепер Іван.

Пішли і справу скоро поладнали, бо Стефан заплатив товариству гробу поверх тарифу. Процаюючи з Батогом, Стефан сказав:

— Я жінці скажеш, що то Іван справді закрутив собі, пуджачи її, що він її перший муж.

— Що потому з собою зробить? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток? Купите який новий маєток?

— Поїду до Америки. До Америки тепер дуже тяжко дістатися. Там імміграцію сильно обмежують.
